

REDEGØRELSE OM ERHVERVS- FREMME OG STØTTE 2013

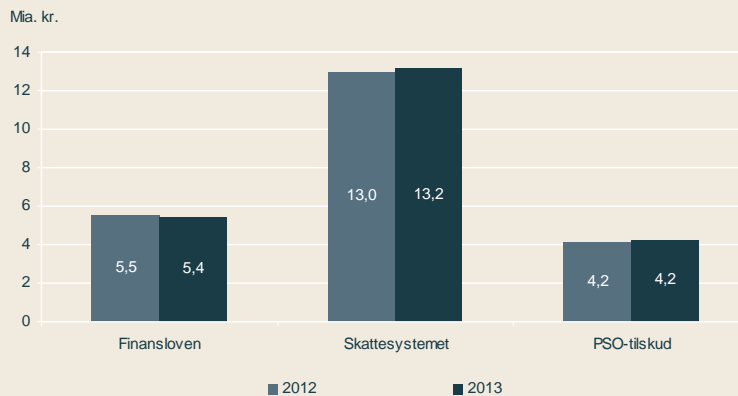
1. SAMMENFATNING

Redegørelsen giver et årligt overblik over udgifterne til erhvervsfremme og støtte. Der redegøres for omfanget af udgifterne, for udviklingen i det seneste år samt for hvordan midlerne anvendes.

Den samlede udgift til erhvervsfremme og støtte i 2013 er på 22,8 mia. kr.¹ Skatteudgifter via skattesystemet er med ca. 13 mia. kr. mere end dobbelt så store som udgifterne via finansloven på godt 5 mia. kr. Hertil kommer tilskuddene til den miljøvenlige elproduktion (PSO-tilskud) på godt 4 mia. kr., jf. figur 1.

De faktiske udgifter til tilskuddene til den miljøvenlige elproduktion kan vise sig anderledes, når de opgøres efter årets afslutning. Tilskuddene afhænger bl.a. af udviklingen i elprisen. I 2012 blev udgifterne 1,4 mia. kr. højere end forventet.

Figur 1. Samlede udgifter til erhvervsfremme og støtte fordelt på instrument, 2012 og 2013

Anm: Tallene i søjlerne angiver udgiften i mia. kr. På grund af afrunding summer tallene ikke nødvendigvis. PSO-tilskud er tilskud til miljøvenlig elproduktion, som finansieres gennem opkrævning af en særlig afgift hos elforbrugerne (Public Service Obligation)

Kilde: www.skm.dk, www.oes-cs.dk, oplysninger fra hhv. Finansministeriet og Skatteministeriet samt egne beregninger.

Med saneringen af erhvervsstøtten med 2 milliarder kroner på finansloven for 2013 er en række ordninger reduceret eller bortfaldet. Med genindførelsen af BoligJobordningen, som led i aftalerne om Vækstplan DK, er udgifterne dog øget med 1,6 mia. kr. i 2013, ligesom en række grønne ordninger blev prioriteret som led i finanslovsaftalen for 2013.

¹ Redaktionen af Redegørelse om erhvervsfremme og støtte 2013 er afsluttet den 29. maj 2013. Den del af Vækstplan DK, der har virkning fra 2013, dvs. BoligJobordningen, er medtaget i redegørelsen, også selvom den ikke var udmøntet ved lov ved redaktionens afslutning.

Med saneringen af erhvervsstøtten afskaffedes hjemmeserviceordningen, de gunstige afskrivningsregler på store vindmøller samt en stor del af initiativerne under globaliseringsaftalen, der blev vedtaget under den tidligere regering. Derudover blev lønsumsafgiften for en række momsfrie erhverv hævet, tilskuddet til sygeforsikringsordningen nedsat, og den annoncerede støtteordning til energirenovering af boliger blev sløjftet. Endelig blev uddelingerne fra Højteknologifonden nedsat og omprioriteret til universiteterne.

De nye prioriteringer vedrører, ud over BoligJobordningen, ordninger på det grønne område, fx energistøtteordninger som følge af energiaftalen fra marts 2012, samt den grønne aftale på sidste års finanslov. Bortset fra BoligJobordningen vil initiativerne i Vækstplan DK først få betydning for opgørelsen af erhvervsfremme og støtte fra 2014. Det gælder fx fremrykkelsen af afgiftslempelsen af procesenergi og ændring af reparationsgrænsen for totalskadede biler.

Redegørelsen er afgrænset på samme måde som sidste år og således, at der udelukkende medtages ordninger, som Folketinget har direkte indflydelse på via finansloven, skattelovgivningen eller øvrig dansk lovgivning. Det betyder, at støtte via EU-systemet og kommunale og regionale erhvervsordninger ikke er medtaget i redegørelsen. Redegørelsens afgrænsning af erhvervsfremme og støtte er gengivet i særskilt bilag.

EU-støtten til Danmark til diverse erhverv var på godt 11 mia. kr. i 2011. Heraf udgjorde landbrugsstøtten langt den største del med 7,2 mia. kr. svarende til 65 pct., jf. EU Budget 2011 Financial Report.

2. ERHVERVSFREMME OG STØTTE PÅ HOVEDKATEGORI

Redegørelsens støtteordninger er opdelt i *erhvervsordninger* og *andre ordninger* for at nuancere ordningernes hovedformål. Udgifter til støtte af erhvervenes vækst, produktivitet, erhvervsudvikling er grupperet som *erhvervsordninger*. Mens ordninger, der har form af støtte til erhverv, men med andre hovedformål end *erhvervsordningerne*, er grupperet som *andre ordninger*.

Udgifterne til *erhvervsordninger* udgør 6,7 mia. kr., mens udgifterne til *andre ordninger* med 16,2 mia. kr. er næsten 2½ gang større. Udgifterne til *erhvervsordningerne* udgør således 29 pct., mens *andre ordninger* udgør 71 pct. af de samlede udgifter til erhvervsfremme og støtte i 2013, jf. tabel 1.

Tabel 1. Samlede udgifter til erhvervsfremme og støtte, fordelt på hovedkategori, 2013

	Mia. kr.	Pct.
Erhvervsordninger	6,7	29
Ordninger, der har til formål at understøtte vækst, produktivitet og erhvervsudvikling. Det kan fx være tiltag rettet mod at øge vidensspredning, innovation og markedsmodning, eksport- og finansieringstiltag samt mere generelle kompensationsordninger for erhvervslivet. Offentlige erhvervsfremmeaktiviteter i fx Invest in Denmark og VisitDenmark ligger ligeledes her.		
Andre ordninger	16,2	71
Ordninger, der har form af støtte til erhverv, men med andre formål end <i>erhvervsordningerne</i> . Formålene med ordningerne er fx støtte til vedvarende energi, miljøforanstaltninger, kulturstøtte og ulandsstøtte m.m.		
I alt	22,8	100

Anm.: På grund af afrunding summer tallene ikke nødvendigvis.

Kilde: www.skm.dk, www.oes-cs.dk, oplysninger fra Finansministeriet og Skatteministeriet samt egne beregninger.

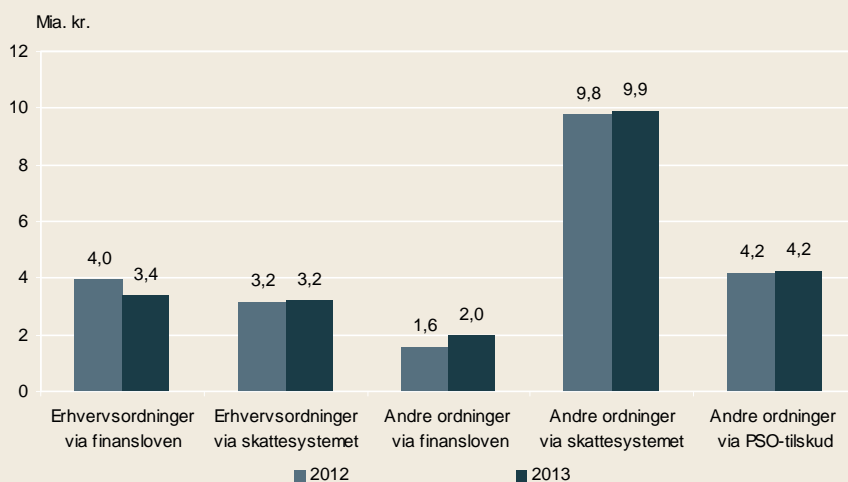
Erhvervsordninger kan fx være tiltag rettet mod at øge vidensspredning, innovation og markedsmodning, eksport- og finansieringstiltag samt mere generelle kompensationsordninger for erhvervslivet. Eksempler på ordninger er Højteknologifonden, bevilling til dansk energiforskning og -udvikling (EUDP) og sygeforsikringsordningen for mindre private arbejdsgivere.

Lidt mere end halvdelen af udgifterne til *erhvervsordninger* på i alt 6,7 mia. kr. sker via finansloven. Heraf vedrører ca. 0,6 mia. kr. statslige erhvervsfremmeaktiviteter i fx Invest in Denmark, VisitDenmark m.fl., som kan betragtes som myndighedsopgaver.

Andre ordninger har form af støtte til erhverv, men med andre formål end erhvervsordningerne. Formålene med ordningerne er fx støtte til vedvarende energi, miljøforanstaltninger, kulturstøtte og ulandsstøtte m.m. Eksempler på ordninger er tilskuddene til miljøvenlig elproduktion (PSO-tilskud), nulmoms på aviser og blade og filmstøtten. En væsentlig del af disse ordninger har form af skatteudgifter.

Der er i 2013 sket et fald i udgifterne til *erhvervsordningerne* på 0,6 mia. kr., som følge af en reduktion i udgifterne via finansloven på grund af saneringen. Mens der er en stigning i udgifterne til *andre ordninger*, jf. figur 2.

Figur 2. Samlede udgift fordelt på hovedkategori samt via finansloven og skattesystemet

Anm.: På grund af afrunding summer tallene ikke nødvendigvis.

Kilde: www.skm.dk, www.oes-cs.dk, oplysninger fra hhv. Finansministeriet og Skatteministeriet samt egne beregninger.

Ordninger via finansloven er ordninger, som fremstår direkte som udgifter på finansloven. Ordninger via skattesystemet opstår ved, at et mindre antal virksomheder, fx inden for en særlig branche, har en lempeligere beskatning end, hvad lovgivningen pålægger generelt. Det kan fx være i form af lavere skatte-, moms- eller afgiftssatser, fordelagtige afskrivningsregler, eller fordi virksomhederne har et særligt fradrag. Der er med andre ord tale om en rabat snarere end om direkte tilskud.

Statens mistede indtægter som følge af, at man har valgt at begunstige visse aktiviteter eller sektorer med en lempeligere beskatning end den almindeligt gældende, beregnes af Skatteministeriet efter "tabt provenu metoden". Derved opgøres de umiddelbare skatteindtægter, som det offentlige ville have fået, hvis skatteudgiften blev fjernet. Metoden er baseret på en antagelse om uændret adfærd, hvilket betyder, at der ikke tages hensyn til, at virksomheder eller personer i nogle tilfælde kan ændre adfærd, hvis en særlig

begunstigelse i skattesystemet afskaffes eller reduceres. Skønnet over den enkelte skatteudgift tager heller ikke højde for afledte virkninger på andre skatte- og/eller afgiftskonti (automatisk tilbageløb). Det betyder, at den beregnede udgift for de enkelte ordninger som hovedregel ikke svarer til det provenu, som staten alternativt kan anvende til andre tiltag, hvis skatteudgiften fjernes.

Støtten til den miljøvenlige elproduktion (PSO-tilskud) finansieres gennem opkrævning af en særlig afgift fra elforbrugerne. Der er dermed ikke tale om en udgift på finansloven, som kan omprioriteres til andre formål.

3. ERHVERVSFREMME OG STØTTE FORDELT PÅ OMRÅDER

I figur 3 er fordelingen af de samlede udgifter til erhvervsfremme og støtte i henholdsvis 2012 og 2013 fordelt på seks områder. Inddelingen følger den, der har været anvendt i tidligere års redegørelser. En nærmere beskrivelse af områderne kan ses i tabel 2. Fordelingen sker ud fra en vurdering af, hvad den væsentligste del af ordningen er rettet mod.

Fordelingen mellem områderne har ændret sig i 2013. Udgifter til *grøn omstilling* udgør nu 44 pct. (10,1 mia. kr.) af de samlede udgifter og dermed en lidt større andel end de 41 pct. i 2012. Det skyldes, at nye prioriteringer især er sket på det grønne område. Knap halvdelen af udgifterne til erhvervsfremme og støtte har således i 2013 sigte mod *grøn omstilling*.

Figur 3. Samlede udgifter til erhvervsfremme og støtte fordelt på områder, 2012 og 2013

Anm: Tallene i søjlerne angiver andelen af årets samlede udgift i procent. På grund af afrunding summer tallene ikke nødvendigvis.

Kilde: www.skm.dk, www.oes-cs.dk, oplysninger fra hhv. Finansministeriet og Skatteministeriet samt egne beregninger.

De 44 pct. af udgifterne til erhvervsfremme og støtte, som er rettet mod *grøn omstilling*, omfatter bl.a. ordninger med fokus på at mindske afhængigheden af fossile brændsler, enten ved at reducere energiforbruget eller ved at øge anvendelsen af vedvarende energikilder. Det omfatter også en række ordninger rettet mod miljørigtige løsninger, jf. tabel 2.

Den største udgift til *grøn omstilling* er tilskuddet til miljøvenlig elproduktion (PSO-tilskud), som er på 4,2 mia. kr. Den næststørste ordning er støtte til biobrændsel, dvs. halm, træflis, biogas mv., idet varmeproducenter, der anvender disse brændsler, er fritaget for dele af afgifterne på energi. Støtten hertil beregnes til 3,8 mia. kr.

Ud over energijaftalen fra marts 2012, som indeholder en lang række ordninger, der dels har til formål at styrke indsatsen inden for energieffektivitet dels udbygningen af den vedvarende energi, blev der også vedtaget en grøn pakke som led i finanslovsaftalen for 2013. Pakken indeholder ordninger, der har til formål at styrke den grønne omstilling, eksempelvis ESCO-samarbejde på energiområdet, tilskud til miljøeffektiv teknologi (tidligere MUDP), grønne maritime løsninger, grøn fødevareresektor m.fl.

Ordninger med fokus på *innovation og iværksætteri mv.* udgør 15 pct. (3,3 mia. kr.) af udgifterne til erhvervsfremme og støtte. Ordningerne har fokus på at styrke forskning, innovation og iværksætteri mv., som er en del af regeringens prioriteringer for at sikre fornyelse og udvikling i dansk erhvervsliv. I 2013 er udgifterne hertil faldet med 0,5 mia. kr., hvilket svarer til et fald på 12 pct. Faldet skyldes primært, at hovedparten af midlerne i aftalen om globaliseringsstrategien som en del af saneringen af erhvervsstøtten ikke blev forlænget.

Danske virksomheders konkurrencedygtighed understøttes endvidere af en række ordninger rettet mod *global markedsføring og internationale rammevilkår*. De udgør 11 pct. (2,6 mia. kr.) af de samlede udgifter til erhvervsfremme og støtte. Det drejer sig blandt andet om at udbrede kendskabet til Danmark og danske styrkepositioner samt om indsatser for at styrke eksport og turisme. Her er sket en reduktion i udgifterne som følge af saneringen. Omvendt er der indført et bundfradrag for virksomheder med udledning af svovldioxid over et vist niveau. Det betyder, at de betaler forholdsvis mindre i afgift, og derved bliver skattebegünstiget. Samlet set er udgifterne til *global markedsføring og internationale rammevilkår* steget med 0,1 mia. kr.

Kulturstøtten udgør omkring 8 pct. (1,9 mia. kr.) af de samlede udgifter til erhvervsfremme og støtte, hvoraf langt størstedelen går til dagbladene. Den hidtidige distributionsstøtte, som udelukkende ydede støtte til trykte medier, ændres fremover til en produktionsstøtteordning, som ud over dagbladene og dagbladslignende publikationer også tilgodeser internetbaserede medier. I forbindelse med saneringen af erhvervsstøtte hævedes avisernes lønsumsafgift.

På kulturområdet gives desuden støtte til filmformål med henblik på at sikre en stadig udvikling i den danske filmkunst, filmkultur og biografkultur. Støtten er i 2013 på 0,3 mia. kr.

Under *erhvervsrettede udviklingsbistand* støttes to Danida-programmer, svarende til ca. 2 pct. (0,5 mia. kr.) af de samlede udgifter til erhvervsfremme og støtte. Det ene program, Danida Business Partnerships, yder støtte til etablering af kommercielt orienterede partnerskaber mellem danske virksomheder og partnere i Danidas prioritetslande. Formålet er at fremme vækst og beskæftigelse med henblik på sikring af bæredygtig udvikling og forbedrede levevilkår. Det andet program, Danida Business Finance, har bl.a. til formål at sikre finansiering til større infrastrukturprojekter, primært offentlige, som ikke kan finansieres på markedsvilkår.

De resterende 20 pct. (4,5 mia. kr.) af udgifterne er grupperet under *andre støtteordninger*. Det er udgifter til en række ordninger, som er rettet mod enkelte brancher, fx indenlandsk persontransport, støtteordninger til landbruget, men også mere generelle initiativer, som kapitaltilskud til Vækstfonden, er placeret her.

Tabel 2. Samlede udgifter til erhvervsfremme og støtte fordelt på områder, 2013

	Mia. kr.	Pct.
Grøn omstilling	10,1	44
Ordninger rettet mod miljø, klima og natur. Fx ordninger, som støtter innovation og udvikling i primært landbrug, samt økologitilskud, tilskud til miljøvenlig elproduktion samt lav afgift på vedvarende energi.		
Innovation og iværksætteri mv.	3,3	15
Ordninger med fokus på at styrke uddannelse, forskning, innovation samt iværksætteri generelt. Fx tværgående ordninger på forskningsrammen (herunder Højteknologifonden) og lempelige skatteregler for udenlandske forskere og nøglemedarbejdere.		
Global markedsføring og internationale rammevilkår mv.	2,6	11
Ordninger rettet mod eksportfremme, turisme og skatteordninger begrundet i ensartet behandling mellem virksomheder i Danmark og virksomheder i udlandet. Fx generel eksportfremme, VisitDenmark, proceslempelser og DIS-ordningen.		
Kulturstøtte	1,9	8
Ordninger på kulturområdet med et kommercielt sigte. Fx filmtilskud, tilskud til udgivelse af dagblade og nulmoms på aviser.		
Erhvervsrettet udviklingsbistand	0,5	2
Erhvervsrettede ordninger på udlandsrammen – dvs. Danida Business Partnership og Danida Business Finance		
Andre støtteordninger	4,5	20
Andre støtteordninger rettet mod enkelte brancher. Fx lempelig beskatning af landbrugets produktionsjord, momsfristaget persontransport og BoligJobordningen.		
I alt	22,8	100

Anm: Fordelingen på de forskellige områder er baseret på en konkret vurdering af, hvilken kategori der er mest dækkende. På grund af afrunding summer tallene ikke nødvendigvis. BoligJobordningen er opgjort efter tilbageløb og adfærd.

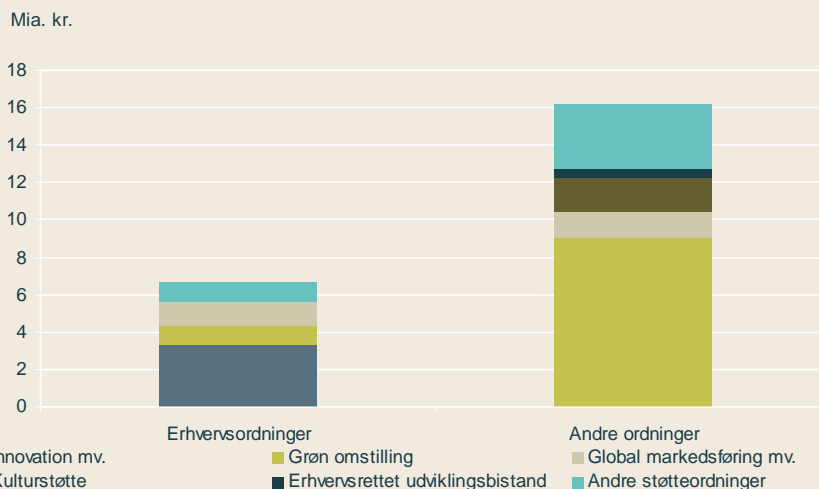
Kilde: www.skm.dk, www.oes-cs.dk, oplysninger fra hhv. Finansministeriet og Skatteministeriet samt egne beregninger.

I figur 4 er ordningerne opdelt på henholdsvis hovedkategori og områder. Når udgifterne til *andre ordninger* er næsten tre gange større end udgifterne til *erhvervsordninger*, skyldes det primært ordninger til *grøn omstilling*, eksempelvis tilskuddet til miljøvenlig elproduktion (PSO-tilskud) og støtte til biobrændsel.

Udgifterne til *grøn omstilling* under *andre ordninger* er større end den samlede udgift til *erhvervsordningerne* og mere end dobbelt så stor som det næststørste område – *andre støtteordninger*, som bl.a. dækker BoligJobordningen.

Innovation mv. under *erhvervsordninger* dækker udgifter til tilskud til forskning, innovation, iværksætteri mv. af mere generel karakter. Det er den største gruppe under *erhvervsordningerne*.

Figur 4. Samlede udgifter til erhvervsfremme og støtte fordelt på hovedkategori og områder, 2013

Kilde: www.skm.dk, www.oes-cs.dk, oplysninger fra hhv. Finansministeriet og Skatteministeriet samt egne beregninger.

4. ERHVERVSORDNINGER

Erhvervsordningerne udgør i alt 6,7 mia. kr. i 2013. *Erhvervsordninger* er ordninger, der har til formål at understøtte vækst, produktivitet og erhvervsudvikling. Det kan fx være tiltag rettet mod at øge vidensspredning, innovation og markedsmodning samt eksport- og finansieringstiltag. Generelle kompensationsordninger, som tilskud til sygeforsikringer mv., indgår også under *erhvervsordninger*.

Erhvervsordningerne dækker over ordninger, der både henvender sig til specifikke erhverv og erhverv mere generelt. Ordningerne er typisk udformet som tilskud eller lån til virksomhederne og institutioner, der udvikler nye teknologier og løsninger, eller ordninger, der har til formål at øge eksporten til nye markeder.

Finansierings- og låneordningerne er med til at sikre en fortsat udvikling og spredning af teknologier og løsninger til gavn for de danske erhverv og samfundet. Investeringer i udvikling af nye teknologier og løsninger er som regel forbundet med stor usikkerhed og har ofte lange tilbagebetalingstider. Virksomhederne kan derfor afholde sig fra at foretage sådanne investeringer og i stedet vælge andre investeringer med højere sikkerhed og lavere tilbagebetalingstid.

Eksportlån til nye markeder kan ligeledes være forbundet med for stor en risiko eller ligge uden for de finansielle institutioners normale forretningsområde. Hertil kommer, at udvikling af teknologi og løsninger samt eksportfremme gavner andre dele af samfundet end der, hvor udviklingen sker.

Udgifterne til *erhvervsordningerne* i 2012 og 2013 er vist i tabel 3. Ordninger rettet mod *grøn omstilling* udgør i 2013 knapt en sjettedel af udgifterne med 1,1 mia. kr. (16 pct.).

Tabel 3. Erhvervsordninger fordelt på områder
 Ordninger, der i 2013 overstiger 50 mio. kr., er medtaget i tabellen

	2012	2013
	Mio. kr.	Mio. kr.
Grøn omstilling	937	1.067
Udbygning af dansk energiforskning og -udvikling (EUDP)	361	360
Udviklings- og forskningsaktiviteter inden for fødevarerektoren (GUDP)	213	265
Miljøøkonomisk Udviklings- og Demonstrationsprogram (MUDP)	41	76
Grøn fødevarerektor som vækstmotor	0	60
Udvikling i primært jordbrug	67	59
Innovation og iværksætter mv.	3.789	3.327
Forsøg og forskningsaktivitet	853	874
Forskere og nøglemedarbejdere	450	461
Højteknologifonden	627	432
Godkendte Teknologiske Serviceinstitutter	335	325
Samarbejde om innovation og videnspredning	299	256
Medfinansiering af innovationsmiljøer	209	214
Samarbejde om kompetence	172	180
Skattecreditter for forsknings- og udviklingsaktiviteter	150	154
Straksafskrivning af software	150	154
Markedsmodningsfonden (tidligere Fornyelsesfonden)	272	128
Global markedsføring og internationale rammevilkår mv.	1.329	1.218
DIS-eksempion	650	666
Eksport- og investeringsfremme mv.	260	254
VisitDenmark	118	114
Tonnagebeskatning prisindeksering	100	103
Andre støtteordninger	1.073	1.040
Grundværdi, produktionsjord	600	615
Sygeforsikring for mindre private arbejdsgivere	42	101
Gunstige afskrivningsregler (investeringsvindue)	85	87
Sygeforsikring for selvstændige	42	68
Andelselskaber	65	67
Strukturforanstaltninger mv. inden for fiskerisektoren	71	60
I alt	7.127	6.652

Anm.: Fordelingen på de forskellige områder er baseret på en konkret vurdering af, hvilken kategori der er mest dækkende. "I alt" dækker over de samlede udgifter inden for hvert område og er altså ikke summen af de ordninger, som er nævnt. Kun ordninger, der i 2013 overstiger et beløb på 50 mio. kr., er medtaget i tabellen. Ordninger, som betales af bidrag fra branchen (fx apotekerordningen samt produktions- og promillefondene), er ikke medtaget i tabellen. At tallene ikke nødvendigvis summer skyldes afrunding.

Kilde: www.skm.dk, www.oes.cs.dk, oplysninger fra hhv. Finansministeriet og Skatteministeriet samt egne beregninger.

Innovation og iværksætter mv. udgør med 3,3 mia. kr. (50 pct.) den største andel af erhvervsordningerne i 2013. Udgiften går bl.a. til øget skattefradrag for forsøgs- og forskningsomkostninger samt Højteknologifonden, Markedsmodningsfonden og Godkendte Teknologiske Serviceinstitutter (GTS'er). Udgiften er samlet set faldet i 2013 med 0,5 mia. kr.

Ordninger med fokus på *global markedsføring og internationale rammevilkår mv.* udgør 1,2 mia. kr. i 2013 (18 pct.). Heri indgår ordninger, der har til formål at bringe flere investeringer til Danmark, fremme danske produkter i udlandet samt fremme Danmark som turistland. Udgiften er faldet i 2013.

Andre støtteordninger udgør 1,0 mia. kr. (16 pct.). Det dækker bl.a. over tilskud til forskellige forsikringsordninger, refinansiering af landbruget og produktions- og promilleafgiftsfondene mv. inden for fødevarersektoren. Denne udgift er også faldet i 2013.

5. ANDRE ORDNINGER

Andre ordninger udgør i alt 16,2 mia. kr. i 2013, jf. tabel 4. Det er ordninger, der har form af støtte til erhverv, men med andre formål end *erhvervsordningerne*. Formålene med ordningerne er fx støtte til vedvarende energi, miljøforanstaltninger, kulturstøtte og u-landsstøtte.

Andre ordninger dækker således ordninger, der tilgodeser miljøet og klimaet, og som bl.a. er med til at sikre, at fremtidige generationer fortsat har energi til opvarmning af huse, dyrkbare arealer mv.

Grøn omstilling udgør langt hovedparten med 9,0 mia. kr. – svarende til en andel på 56 pct., jf. tabel 4. Størstedelen af udgiften til grøn omstilling går til ordninger inden for energiområdet, herunder fritagelse for dele af energiafgiften på vedvarende energi samt tilskuddet til den miljøvenlige elproduktion (PSO-tilskud). Formålet omfatter også ordninger, der relaterer sig til miljø inden for land- og skovbrug. Udgiften til *grøn omstilling* er i 2013 steget med 0,6 mia. kr.

Ordninger, der beskæftiger sig med *global markedsføring og internationale rammevilkår mv.*, udgør 1,4 mia. kr. (8 pct.). Udgiften går hovedsageligt til at lempe afgifter for erhvervet, særligt lempelse af energiafgiften til diverse processer.

Udgiften til *andre ordninger* omfatter også ordninger, der har til formål at støtte kultur. Den største del heraf er støtte til trykte medier i form af hhv. tilskud til udgivelse af dagblade og til nulmoms på aviser. Støtten er med til at sikre en diversificering af den frie presse. Ordningerne dækker også filmtilskud. Udgifterne til kulturordninger er på 1,9 mia. kr. (12 pct.) og er steget i 2013.

Erhvervsrettet udviklingsbistand udgør 0,5 mia. kr. Det svarer til 3 pct. af *andre ordninger*. Her er tale om erhvervsrettede ordninger på udlandsrammen – dvs. Danida Business Partnership og Danida Business Finance.

Udgiften til *andre støtteordninger* svarer til en andel på 21 pct. (3,4 mia. kr.). Den største ordning herunder er BoligJobordningen. Derudover indgår transport, fx momsfrigtagelse for persontransport og fritagelse for energiafgifter for færgers brændstofforbrug, også i kategorien. Den indeholder også registreringsafgiften på totalskadede biler. Samlet set er der sket et fald i denne kategori, som skyldes en lidt mindre udgift til BoligJobordningen (fra 1,8 til 1,6 mia. kr.) og lukningen af hjemmeserviceordningen, som var en del af saneringen af erhvervsstøtten.

Table 4. Andre ordninger fordelt på områder

Ordninger, der i 2013 overstiger 50 mio. kr., er medtaget i tabellen

	2012	2013
	Mio. kr.	Mio. kr.
Grøn omstilling, inkl. PSO-tilskud	8.451	9.012
Vedvarende energi – biobrændsel	3.800	3.895
Afregning af elektricitet fra VE-anlæg, decentrale kraftvarmeværker mv. (PSO-tilskud)	2.142	2.164
Tilskud til miljøvenlig elproduktion (PSO-tilskud)	2.039	2.060
Vedvarende energi til proces	0	243
Miljøvenlige jordbrugsforanstaltninger	53	118
Vedvarende energianlæg (vindmøller mv.)	97	99
Biogas (til transport og proces)	0	90
Reserve til ekstensivt landbrug mv.	18	63
Reklameafgiftsloven	0	50
Global markedsføring og internationale rammevilkår mv.	1.199	1.370
Lempelse af energiafgift til div. processer	1.000	1.175
Spildevandsafgift	65	67
Kulturstøtte	1.811	1.867
Aviser og blade – nulmoms	1.095	1.123
Dagblade	358	348
Tilskud til udvikling, produktion og formidling af spillefilm	166	175
Erhvervsrettet udviklingsbistand	481	487
Danida Business Finance	352	250
Danida Business Partnerships	129	237
Andre støtteordninger	3.596	3.418
BoligJobordningen	1.750	1.600
Færgers energiforbrug	600	615
Persontransport – momsfrigtagelse	500	513
Frikørselsordning for taxaer	230	236
Registreringsafgiften – totalskadede biler	170	174
Flys energiforbrug	110	113
Fondes bundfradrag	51	52
I alt	15.537	16.154

Anm: Fordelingen på de forskellige områder er baseret på en konkret vurdering af, hvilken kategori der er mest dækkende. "I alt" dækker over de samlede udgifter inden for hvert formål og er altså ikke summen af de største ordninger, som er nævnt. Kun ordninger, der overstiger et beløb på 50 mio. kr. i 2013, er medtaget i tabellen. At tallene ikke nødvendigvis summer skyldes afrunding. BoligJobordningen er opgjort efter tilbageløb og adfærd.

Kilde: www.skm.dk, www.oes-cs.dk, oplysninger fra hhv. Finansministeriet og Skatteministeriet samt egne beregninger.